

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 206/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti I., a. s. v likvidácii, K., zastúpenej advokátom JUDr. T. P., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 130/2008 v súvislosti s rozhodovaním o námietke zaujatosti voči predsedníčke senátu a členom senátu a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti I., a. s. v likvidácii, o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. marca 2011 doručená sťažnosť spoločnosti I., a. s. v likvidácii, K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. T. P., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 130/2008 v súvislosti s rozhodovaním o námietke zaujatosti voči predsedníčke senátu a členom senátu.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného tvrdila:

«Na Okresnom súde Košice II bolo vedené konanie o našom návrhu o určenie neúčinnosti dohody o vyporiadaní BSM medzi bývalými manželmi U. voči našej spoločnosti pod číslom 13 C 31/2006, v ktorom súd našu žalobu zamietol. V dôsledku nášho odvolania vec prejednáva Krajský súd v Košiciach najprv pod číslom 11 Co 106/2007, neskôr 11 Co 110/2008 a naposledy pod č. 11 Co 130/2010, ktorý potvrdil I. stupňový rozsudok. Rozsudok odvolacieho súdu bol Najvyšším súdom SR zrušený.

V tomto konaní odvolací senát sa dopustil niektorých chýb, ktoré v našej spoločnosti vzbudili podozrenie z jeho zaujatosti proti nám ako žalobcovi, a preto sme dňa 27. 04. 2009 podali námietku zaujatosti sudcov senátu 11 Co a žiadali sme, aby sudcovia tohto senátu boli vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 11 Co 130/2010 (prečíslované konanie 11 Co 110/2008, predtým ešte 11 Co 106/2007). Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 18. 08. 2010 sp. zn. 1 Nc 32/2010 rozhodol o našej námietke zaujatosti tak, že nevyhlásil sudcov Krajského súdu v Košiciach JUDr. A. Č., JUDr. J. Č. a JUDr. L. K. z prejednávania a rozhodovania veci.

Proti uvedenému Uzneseniu sme podali dovolanie a navrhovali sme, aby dovolací súd napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu SR zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 1 Cdo V 8/2010 Uznesením zo dňa 20. 01. 2011 konanie o dovolaní zastavil. Z dôvodov tohto rozhodnutia je zistiteľné, že k zastaveniu konania o dovolaní došlo z dôvodu, že „na rozhodnutie o dovolaní proti takémuto rozhodnutiu nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu SR, ale ani iného súdu“. Máme za to, že uvedeným rozhodnutím boli porušené naše základné práva a slobody a to základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Najvyšší súd SR, ako to uvádza v dôvodoch uznesenia, predovšetkým skúmal, či v danej veci sú splnené podmienky,

za ktorých môže konať podľa §-u 103 Občianskeho súdneho poriadku. Nezapodieval sa však okolnosťami zakotvenými v §-e 237 Občianskeho súdneho poriadku a predovšetkým dôvodmi uvedenými pod písmenami f a g tohto ustanovenia, teda či účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a či rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, iba že namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Prejednávanie a rozhodovanie o našej veci senátom v pôvodnom nami namietanom zložení neposkytuje záruku objektívneho a spravodlivého postupu a rozhodnutia, preto sa domáhame jeho zmeny.»

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla, že proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 Co 110/2008 z 15. apríla 2009 podala dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 5 Cdo 300/2009 zo 4. marca 2010 tak, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V tejto súvislosti sťažovateľka vytykala rozhodnutiu krajského súdu viaceré nedostatky, napríklad to, že krajský súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, že o námietke zaujatosti z 27. apríla 2009 bolo rozhodnuté až po uplynutí 16 mesiacov, že označený rozsudok krajského súdu je potrebné považovať za nepreskúmateľný, že nie je zrejmé, ako mohol okresný súd 7. mája 2008 viesť novú spisovú značku konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 11 Co 110/2008, keď dovtedy bolo konanie vedené pod sp. zn. 11 Co 106/2007, ako aj to, že „zo strany Krajského súdu v Košiciach neboli splnené taxatívne uvedené podmienky na prerušenie konania vyplývajúce s §-u 109 a násl. Občianskeho súdneho poriadku...“.

Sťažovateľka ďalej dodala: „Prehlasujeme, že sme využili všetky právne prostriedky na nápravu vo veci. Posledné rozhodnutie súdu bolo uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 1 Cdo V 8/210 zo dňa 20.01.2011, ktorým bolo konanie o našom dovolaní zastavené.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 130/2008 (vec Okresného súdu Košice II sp. zn. 13 C 31/2006) porušil právo spoločnosti I. a. s. v likvidácii na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Sudcovia Krajského súdu v Košiciach JUDr. A. Č. - predsedníčka senátu, JUDr. J. Č. a JUDr. L. K. - členovia senátu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 11 Co 130/2010 (veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 13 C 31/200).

3. Spoločnosti I. a. s. v likvidácii priznáva finančné zadosťučinenie v sume 12 000,- EUR (slovom dvanásťtisíc EUR), ktoré mu je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Spoločnosti I. a. s. v likvidácii priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume, aká bude vyčíslená, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť na účet jej advokáta do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na rozhodnutie (petitom), čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom (III. ÚS 334/09, III. ÚS 206/2010).

Podľa ústavného súdu sa petit sťažnosti nezhoduje s jej dôvodmi. Sťažovateľka síce v odôvodnení sťažnosti uviedla, že namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo V 8/2010 z 20. januára 2011, ale v petite sťažnosti toto rozhodnutie vôbec neoznačila, respektíve nenamietala.

Namiesto toho sťažovateľka v petite sťažnosti namietala konanie a postup senátu krajského súdu vo veci sp. zn. 11 Co 130/2008 pre jeho neobjektívnosť, ktorá bola dôvodom podanej námietky zaujatosti. Tou sa zaoberal najvyšší súd v uznesení sp. zn. 1 Nc 32/2010 z 18. augusta 2010, keď rozhodol o nevyklúčení predsedníčky senátu a členov senátu odvolacieho súdu z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. 11 Co 130/2008. Proti tomuto rozhodnutiu najvyššieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Cdo V 8/2010 z 20. januára 2011. Porušenie svojich práv videla sťažovateľka práve v prijatí tohto rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré, ako už ústavný súd uviedol, v petite sťažnosti nenamietala.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na rozhodnutie (petitom); (III. ÚS 334/09), čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých fyzické osoby sú zastúpené advokátom (III. ÚS 206/2010).

Ústavný súd je toho názoru, že odôvodnenie sťažnosti sťažovateľky nie je vôbec zosúladené s jej návrhom na rozhodnutie, ktorý vymedzuje predmet konania pred ústavným súdom. Sťažovateľkino podanie neobsahuje najmä jasný a zrozumiteľný petit, ktorý tvorí východisko pre rozhodnutie ústavného súdu.

Okrem toho sťažovateľka v bode 2 petitu sťažnosti žiadala ústavný súd, aby rozhodol, že predsedníčka senátu a členovia senátu krajského súdu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na tamojšom súde pod sp. zn. 11 Co 130/2010. Ústavný súd pripomína, že predmetná požiadavka sťažovateľky nekorešponduje s ustanovením § 56 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde, ktoré upravuje spôsoby rozhodovania ústavného súdu v prípadoch, ak vyhovie sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia, príkaz na konanie vo veci, vrátenie veci na ďalšie konanie, zákaz pokračovať v porušovaní práv a príkaz na obnovenie stavu pred porušením práv).

Ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľkou predložený návrh na rozhodnutie v citovanej podobe nie je z uvedených dôvodov vykonateľný.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľky, nie je povinný odstraňovať ex offio (z úradnej povinnosti). Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 206/2010).

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky už na jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2011